

Vetoomus kotihoidontuen kuntalisän maksamisesta

37/02.05.01/2021

Sivistyslautakunta 26.01.2021 § 9

Valmistelija: varhaiskasvatuksen vastaava

Sivistyslautakunta on tehnyt kokouksessaan 25.2.2020 § 8 päätöksen, että se hyväksyy kotihoidontuen kuntalisän maksuperusteet muutettuna siten, että kuntalisän suuruus on 100 €/kk/perhe alle 2-vuotiaasta lapsesta minimissään 3 kk (poikkeuksena perheet, joiden oikeus tukeen alkaa marras- tai joulukuussa) ja maksimissaan 6 kuukautta vuoden 2020 aikana.

Sonkajärven kunnan sivistyslautakunnalle, kunnanhallitukselle, kunnanvaltuustolle, kunnanjohtajalle ja kunnansihteerille on saapunut 30.10.2020 vetoomus lasten kotihoidon tuen kuntalisän maksuperusteista. Vetoomus ja kotihoidontuen kuntalisän valmisteluun liittyvät laskelmat on lähetetty lautakunnan jäsenille oheismateriaalina. Vetoomuksen keskeinen sisältö on seuraavanlainen: Kotihoidontuen kuntalisän määrää tulee nostaa vuodelle 2021 250 euroon, nostaa lisä koskemaan alle 3- vuotiaan lapsen hoitoa sekä sen maksuperusteita tulee muuttaa niin, että tukea on mahdollista saada koko vuodelta.

Kunnanvaltuusto on myöntänyt kotihoidon tuen kuntalisään käytettäväksi vuonna 2021 20 000 €. Kotihoidon tuen kuntalisän vuosikustannukset eivät saa ylittää määrärahoja. Ennakoarvioinnin perusteella tehtyjen laskelmien mukaan kokonaistaloudellisesti paras vaihtoehto on malli, jossa lisää maksetaan 150€/ kk maksimissaan 6 kk/ vuosi siihen saakka kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Mallissa kustannukset ovat 25 950 €/ vuosi, jos kaikki kuntalisään oikeutetut, kunnallisen varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevat perheet lisää hakevat. Todennäköistä on, että kaikki lisään oikeutetut perheet eivät sitä hae, joten on ennakoitavissa, että määrärahoja ei tulla ylittämään. Vuonna 2020 kotihoidontuen kuntalisää haki n. 30% lisään oikeutetuista perheistä.

Suomen kuntaliitto on tehnyt kahden vuoden välein kyselyä kunnille kuntalisän käytöstä. Viimeisin käytettävissä oleva kysely on vuodelta 2018 (kuntaliitto.fi/lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen kuntalisät ja palveluseteli- raportti). Kyselyn perusteella on havaittavissa se, että kuntalisän käyttö kunnissa on vähentynyt. Vuoden 2018 kyselyn perusteella kuntalisää maksoi 48 kuntaa 253 kysymykseen vastanneen kunnan osalta. Kuntalisän suuruus sitä maksaneissa kunnissa oli keskimäärin 147 €/ lapsi. Kuntalisän poistamista on perusteltu mm. sillä, että tutkimusten mukaan kotona olemisella ja lisän vaikutuksilla on enemmän negatiivisia seurauksia haavoittuvassa tilanteessa oleviin lapsiin

ja perheisiin. Tutkimuksien mukaan saadut hyödyt kuntalisästä jäävät vähäisiksi suhteessa heikentäviin vaikutuksiin.

Varhaiskasvatustilain mukaan lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen ennen oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisuuden alkamista äitiys- ja vanhempainrahakauden päätyttyä. Opetusministeriön tulkinnan mukaan lain ajatuksena on saada alle kouluikäiset lapset mahdollisimman laajasti varhaiskasvatuksen piiriin.

Oheismateriaalina on lähetetty sivistyslautakunnan jäsenille vetoamus, joka on päivätty 30.10.2020 ja esivalmistelumateriaali.

Päätösesitys

Varhaiskasvatuksen vastaava:
Sivistyslautakunta päättää, että Sonkajärven kunnan kotihoidontuen kuntalisän maksuperusteina käytetään sivistyslautakunnan 26.1.2021 hyväksymiä ehtoja.

Asian käsittely: Hannele Luukkonen ilmoitti olevansa esteellinen intressijääviyden perusteella ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös kotihoidontuen kuntalisän maksuperusteista käsiteltiin edellisessä pykälässä: kotihoidontuen kuntalisää maksetaan 200 euroa/kk maksimissaan 6 kk ja kuntalisän myöntämisen ehdot hyväksytään muulta osin oheismateriaalissa esitetyn mukaisesti.

Päätös

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
